

Feljegyzés Sík Ferinek!*

Az *Advent* zenei és koreográfiai problémáihoz:

1.) *Kettős* dallamvonulat is elképzelhető. Orbán Gyuri zenéje és néhány ősi székely dallam (szólóban és kórushangerővel). Szóló és kórus konfliktusos drámai funkciója lehet a következő megoldás: valahányszor a halk és *egyéni* (egyedüli) megszólalás *kórusba*, *fortéba*, tehát *kollektív közösségi* hangerőbe vált, a Nagy Romlás azonnal elhallgattatja. *Omlással!* Ilyen lehet pl.: az idegenből – Bódi látomásában – visszatérő Mária búcsú-dallamát (Mikor Csíkból elindultam, jaj!) – kórushangerőnél mondat közben *vágjuk el*. („Színem se volt, úgy búsultam ///...”) S majd, az omlás-veszélyre figyelve, csak suttogó hangon folytatódik: „Kezem fejemre kulcsoltam, szegény Csíkot úgy sirattam, jaj!”

2.) *Úgy* gondolom, a Jégmadár-dal: Orbán Gyuri önálló műve lehetne. (Novák Feri kis leányegyüttese a Magyar Elektrából ezt szépen csinálhatná, gyakran ismétlődő motívumként.)

3.) A Zetelaki Gábor feltámadását ünneplő tömeg táncának ritmusa: I. csöndes, megihletődött, hálaadó mozdulatok. II. Vad forgás, az önkívületig. III. Mivel a multság két napig tart, a záró fejezetben a táncosok már alig vonszolják magukat. A cigányok is összeesnek. (Ehhez érdekességként: Székelyföldön szokásos, hogy külön rendelések, s a zenészek bántalmazásának elkerülése végett, a zenészeket magasra ácsolt *ketrechen* „dolgoztatják”. Rékát senki sem táncoltatja, legföljebb Bódi.)

4.) *A Ha én tudtam volna, hogy te vagy Mária...* – karácsonyi ének dallamát lásd Faragó József Pusztakamarási betlehemes c. dolgozatában. Ha rosszul emlékeznék rá, lekottáztatom Orbán Gyurinak.

5.) Érdemes azon gondolkozni, hogy a fináléban felvonuló lámpás székelyek a *Mikor Csíkból elindultam* c. dalt énekeljék. *Forténál* a Nagy Romlás Bódi házát is elsöpri. S majd a romok felett pianisszimóban folytatódik a dallam: *...de én még inni sem tudtam, szegény Csíkot úgy sirattam, jaj!*

* A Sík Ferenc hagyatékában őrzött levelet Sütő András az *Advent a Hargitán* készülődésének idején, vélhetően 1985 augusztusában írta. A bemutatásra a botrányos betiltást követően 1986. január 2-án került sor – az író jelenléte nélkül. Végül Pesovár Ferenc jegyezte a koreográfiát.